

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
Кафедра економіки та підприємництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

В. М. Кропівний

«_____» _____ 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ПІДРОЗДІЛІВ

напрямок підготовки – 6.030504 «Економіка підприємства»

галузь знань – 0305 «Економіка та підприємництво»

факультет економіки та менеджменту

Кропивницький – 2016-2017 н.р.

Оцінка діяльності підприємства та його підрозділів Робоча програма дисципліни
 (назва навчальної дисципліни)
 для студентів за напрямом підготовки 6.030504 – Економіка підприємства,
 спеціальністю – Економіка підприємства – 18 с.

Розробник: Збаржевецька Людмила Дмитрівна,
доцент, кандидат економічних наук

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри економіки та організації виробництва

Протокол від “” 201 р. №

Завідувач кафедри економіки та
організації виробництва _____ (Семикіна М. В.)
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом
 підготовки (спеціальністю) _____ 6.030504 – Економіка підприємства _____
 (шифр, назва)

Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>0305 – економіка та підприємництво</u> (шифр і назва)	за вибором <u>Економіка і організація агропромислових формувань</u>	
	Напрямок підготовки <u>6.030504 – Економіка підприємства</u> (шифр і назва)		
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): Економіка підприємства	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		3-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачено (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 144		6-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		36 год.	Год.
		Практичні, семінарські	
		36 год.	Год.
		Лабораторні	
		- год.	Год.
		Самостійна робота	
		72 год.	Год.
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1

для заочної форми навчання –

1. Мета, завдання вивчення дисципліни

Дисципліна „Оцінка діяльності підприємства та його підрозділів” орієнтована на засвоєння методів визначення ступеня, рівня, якості руху та результатів діяльності підприємства, його підрозділів.

Вивчення дисципліни включає засвоєння теорії, практичну підготовку (виконання завдань).

Мета викладання дисципліни – формування у студентів вміння оцінювати хід та результати діяльності підприємств, їх підрозділів, використання оцінок для обґрунтування і прийняття управлінських рішень.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити з методами та прийомами оцінки діяльності підприємств, їх підрозділів;
- вироблення навичок створення та аналізу інформаційної бази щодо витрат усіх видів ресурсів, стану виробництва, реалізації продукції, фінансового потенціалу, прибутку, рентабельності, інвестиційної діяльності;
- сформулювати вміння пошуку резервів підвищення ефективності діяльності підприємств, їх підрозділів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Оцінка діяльності суб'єктів господарювання як елемент управління.

Місце оцінки господарської діяльності підприємств, їх підрозділів у системі управління.

Оцінні показники: загальні та специфічні, узагальнюючі, часткові та допоміжні (посередні), абсолютні та відносні, природні, умовно-природні та вартісні чинні та результативні.

Засоби обробки економічної інформації: порівняння, багатомірні порівняння, використання відносних та середніх величин, групування, чинний аналіз.

Інтерпретація показників: складання таблиць (простих, групових, комбінованих), правила оформлення таблиць, вимоги до оформлення малюнків, графіків, підготовки резюме.

Основні джерела інформації оцінки діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 2. Оцінка формування, розміщення та ефективності використання капіталу підприємства.

Оцінка наявності, складу і динаміки джерел формування капіталу підприємства: класифікація джерел, формування капіталу. Оцінка динаміки і складу власного та позикового капіталу, оцінка кредиторської заборгованості.

Оцінка розміщення капіталу підприємства: класифікація активів, оцінка динаміки та складу основного і обігового капіталу, співвідношення монетарних активів і пасивів.

Оцінка складу, динаміки, стану основних коштів, складу і динаміки довгострокових вкладень, якості запасів.

Період обіговості запасу, залишків та руху грошової готівки.

Показники ефективності та інтенсивності використання капіталу (коефіцієнт обіговості, рентабельності, капіталу та активів), методика їх розрахунку, чинники, які впливають на рентабельність та коефіцієнт обіговості капіталу.

Оцінка ефективності використання позикового капіталу, ефект фінансового важеля.

Оцінка рентабельності власного капіталу.

Тема 3. Оцінка використання засобів виробництва.

Показники ефективності використання основних виробничих фондів, порядок їх розрахунку, чинники, що впливають на зміни рентабельності, фондівіддачі, виготовлення продукції, оцінка їх впливу.

Показники використання технологічного обладнання. Показники, які характеризують залучення обладнання у виробництво, використання часу роботи, виробничої потужності.

Оцінка ефективності використання нематеріальних активів: динаміка і склад нематеріальних активів за їх видами, джерелами надходження, ступенем правової захищеності, рівень додаткового прибутку на 1 грн. капіталу, вкладеного у нематеріальні активи, рентабельності та обіговості нематеріальних активів.

Змістовий модуль 2.

Тема 4. Оцінка використання матеріальних ресурсів.

Оцінка забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами: перевірка реальності плану матеріально-технічного забезпечення, його виконання по обсягу, асортименту, якості

Оцінка стану складських запасів (поточних, сезонних, страхових), наявність зайвих, непотрібних запасів. Порядок визначення зміни обсягу виробництва за рахунок кількості чинників, які впливають на ефективність використання матеріальних ресурсів, кількості та якості заготовлених використаних матеріальних ресурсів.

Оцінка ефективності використання матеріальних ресурсів: загальні та приватні показники, методи їх розрахунку, аналізу, чинники зміни матеріаломісткості та випуску продукції.

Динаміка прибутку на 1 грн. матеріальних витрат, чинники, що впливають на зміну цього показника, їх оцінка.

Тема 5. Оцінка використання трудових ресурсів.

Оцінка забезпеченості підприємства (окремих підрозділів) трудовими ресурсами: показники забезпеченості трудовими ресурсами, руху робочої сили.

Оцінка соціальної захищеності членів трудового колективу: система показників, методика їх розрахунку та інтерпретації.

Оцінка продуктивності праці: загальні та приватні показники, чинники їх зміни, розрахунки їх впливу.

Оцінка використання поточного часу: співвідношення річної, денної, годинної продуктивності праці, баланс робочого часу, непродуктивні витрати робочого часу.

Оцінка організації оплати праці: динаміка та виконання плану по фонду заробітної плати в цілому і по окремих його складових, використання матеріальних і моральних стимулів (форм та систем оплати праці, преміювання, встановлення приплат та інших форм заохочування тощо).

Оцінка співвідношень темпів зростання продуктивності праці і середньої заробітної плати.

Тема 6. Оцінка виробництва та реалізації продукції.

Оцінка динаміки виконання планів виробництва та реалізації продукції, асортиментної політики підприємства, впливу структури виробництва та реалізації продукції на показники роботи підприємства.

Оцінка і аналіз продукції: напрямки аналізу оновлення продукції, показники оновлення, новизни, замінювання продукції.

Оцінка якості виробленої продукції: загальні, приватні та посередні показники якості продукції, засоби узагальнюючої оцінки виконання планів по якості продукції.

Ритмічність роботи підприємства (підрозділів): показники, порядок розрахунку коефіцієнтів ритмічності, аритмічності, варіації, визначення резервів збільшення виробництва продукції за рахунок підвищення рівня ритмічності роботи.

Оцінка чинників та резервів збільшення виробництва і реалізації продукції.

Змістовий модуль 3.

Тема 7. Оцінка маркетингової діяльності підприємства.

Оцінка конкурентоспроможності продукції: визначення якісних та вартісних характеристик, які забезпечують задоволення конкурентних потреб покупців, одиничні, групові, інтегральні показники конкурентоспроможності.

Порівняльний аналіз цін на продукцію. Оцінка організації торгівлі, сервісного обслуговування покупців, реклами, їх ефективності.

Тема 8. Оцінка ефективності витрат на виробництво.

Оцінка загальних витрат на виробництво: постійних та змінних, неприхованих та імпліцитних, минулих та майбутніх.

Динаміка витрат на 1 грн. товарної продукції, розрахунок впливу чинників на їх зміни.

Оцінка собівартості окремих видів продукції: виконання планів по рівню собівартості найважливіших виробів, визначення впливу чинників першого порядку.

Оцінка окремих витрат (прямих матеріальних, трудових, непрямих): чинників в зміні витрат, розрахунок їх впливу на собівартість.

Визначення резервів зниження собівартості: порядок розрахунку резервів зниження виробничих та комерційних витрат, додаткових витрат на освоєння резервів збільшення виробництва продукції.

Тема 9. Оцінка фінансового стану та фінансових результатів діяльності підприємства.

Оцінка динаміки показників прибутку, чинників, які формують балансовий прибуток підприємства, прибуток від реалізації продукції, прибуток від іншої реалізації, прибуток від позареалізаційних операцій.

Оцінка використання прибутку: розподілу чистого прибутку, дивідендної політики підприємства.

Оцінка рентабельності підприємства: показника рентабельності, чинники та резерви рентабельності виробничої і підприємницької діяльності, капіталу.

Аналіз прибутку і рентабельності за міжнародними стандартами (система директ-костинг).

Оцінка фінансової стійкості підприємства: співвідношення між статтями активу і пасиву балансу, структура розподілу власного капіталу, забезпеченість матеріальних обігових активів власними власним обіговим капіталом та короткостроковими кредитами банків, види фінансової стійкості.

Оцінка виробничо-фінансового левериджа визначення рівня виробничого, фінансового та виробничо-фінансового левериджа.

Оцінка платоспроможності підприємства: за допомогою показників ліквідності балансу, на основі вивчення грошових потоків.

Загальна оцінка фінансового стану підприємства.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усьо- го	у тому числі					Усьо- го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1.												
Оцінка діяльності суб'єктів господарювання як елемент управління		2	2			2						
Оцінка формування, розміщення, ефективності використання капіталу підприємства		2	2		2							
Оцінка використання засобів виробництва		2	2		2							
Разом – зм. модуль 1		10	10		8	2						

Модуль 2 Змістовий модуль 2.												
Оцінка використання матеріальних ресурсів		2	2		2							
Оцінка використання трудових ресурсів		2	2		2							
Оцінка виробництва та реалізації продукції		2	2			2						
Разом – зм. модуль 2		12	12		9	2						
Модуль 3 Змістовий модуль 3.												
Оцінка маркетингової діяльності підприємства		2	2		2							
Оцінка ефективності витрат на виробництва		2	2			2						
Оцінка фінансового стану та фінансових результатів діяльності підприємства		2	2			3						
Разом – зм. модуль 3		14	14		8	7						
Усього годин		36	36		25	11						

5. Теми семінарських занять

Таблиця 3

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Оцінка діяльності суб'єктів господарювання як елемент управління	2
2	Тема 2. Оцінка формування, розміщення, ефективності використання капіталу підприємства	2

6. Теми практичних занять

Таблиця 4

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Оцінка використання засобів виробництва	2
2	Оцінка використання матеріальних ресурсів	2
3.	Оцінка використання трудових ресурсів	2

4	Оцінка виробництва та реалізації продукції	2
5	Оцінка маркетингової діяльності підприємства	2
6	Оцінка ефективності витрат на виробництва	2
7	Оцінка фінансового стану та фінансових результатів діяльності підприємства	2

Тематика і плани практичних занять

Заняття 1

Тема: Оцінка формування, розміщення та ефективності використання капіталу підприємства.

1. Оцінка наявності, складу і динаміки джерел формування капіталу.
2. Оцінка розміщення капіталу.
3. Оцінка складу, динаміки, стану основних коштів, складу і динаміки довгострокових вкладень, якості запасів.
4. Показники ефективності та інтенсивності використання капіталу.

Заняття 2

Тема: Оцінка використання засобів виробництва.

1. Оцінка ефективності використання:
 - основних фондів;
 - технологічного обладнання.
2. Розрахунки впливу чинників на рівень фондівіддачі основних виробничих фондів.
3. Розрахунки показників використання виробничої потужності чинників, які обумовлюють їх рівень.

Заняття 3

Тема: Оцінка використання матеріальних ресурсів.

1. Показники ефективності використання матеріальних ресурсів.
2. Розрахунки впливу чинників на матеріалоємність продукції.
3. Розрахунки впливу чинників на динаміку прибутку на 1 грн. матеріальних затрат.

Заняття 4

Тема: Оцінка використання трудових ресурсів.

1. Оцінка забезпеченості підприємства (окремих підрозділів) трудовими ресурсами.
2. Оцінка впливу чинників на продуктивність праці.
3. Оцінка ефективності організації оплати праці.
4. Оцінка співвідношення темпів зростання продуктивності праці і середньої заробітної плати.

Заняття 5

Тема: Оцінка виробництва та реалізації продукції.

1. Оцінка динаміки, виконання планів виробництва та реалізації продукції.
2. Ритмічність роботи підприємства, його підрозділів.
3. Оцінка впливу структури виробництва та реалізації продукції на собівартість, прибуток рентабельність.
4. Оцінка якості виробленої продукції.

Заняття 6

Тема: Оцінка маркетингової діяльності підприємства.

1. Оцінка ринків збуту продукції.
2. Оцінка ризику незатребуваної продукції.
3. Оцінка організації торгівлі, сервісного обслуговування покупців.
4. Оцінка конкурентоспроможності продукції підприємства.

Заняття 7

Тема: Оцінка ефективності витрат на виробництво.

1. Оцінка загальних витрат на виробництво.
2. Оцінка собівартості окремих видів продукції.
3. Оцінка окремих видів витрат.
4. Визначення резервів зниження собівартості.

Заняття 8

Тема: Оцінка фінансового стану та фінансових результатів діяльності підприємства

1. Оцінка складу і динаміки прибутку.
2. Оцінка фінансової стійкості підприємства.
3. Оцінка виробничо-фінансового левериджу.
4. Оцінка платоспроможності підприємства.

7. Теми лабораторних занять (не передбачені навчальним планом)

1. Самостійна робота

Таблиця 5

№ з/п	Зміст	Кількість годин
	Змістовий модуль 1	
1	Опрацювання лекційного матеріалу за темами 1-3 Підготовка до тестування 1. Підготовка рефератів обсягом до 7-10 друкованих аркушів (шрифт № 14, інтервал 1,5) за напрямками: “Організаційні засади торговельної діяльності, Стан та проблеми організації оптової та роздрібної торгівлі ” (перелік рекомендованих тем додається).	4
	Змістовий модуль 2.	
2	Опрацювання лекційного матеріалу за темами 4-6.	4

	Підготовка до тестування 2. Підготовка рефератів за напрямками: “Ресурсна база торговельних підприємств, Економічні основи управління товарооборотом ” (перелік рекомендованих тем додається).	
	Змістовий модуль 3.	
3	Опрацювання лекційного матеріалу за темами 7-9. Підготовка до тестування 3 Підготовка рефератів за напрямком: “Результативність діяльності комерційних підприємств” (перелік рекомендованих тем додається).	3
	Разом за семестр	11

Теми для написання рефератів.

1. Оцінка формування та розміщення капіталу підприємства.
2. Оцінка ефективності використання власного капіталу підприємства.
3. Оцінка ефективності використання позикового капіталу. Ефект фінансового важеля.
4. Оцінка складу, динаміки, стану основних коштів.
5. Оцінка складу і динаміки довгострокових вкладень.
6. Оцінка ефективності використання основних фондів.
7. Оцінка ефективності використання нематеріальних активів.
8. Оцінка динаміки і структури нематеріальних активів.
9. Оцінка використання виробничої потужності впливу чинників, які обумовлюють рівень її використання.
10. Оцінка забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами.
11. Оцінка стану складських запасів.
12. Оцінка ефективності використання матеріальних ресурсів.
13. Визначення впливу чинників на матеріалоємність продукції.
14. Оцінка забезпеченості підприємства (підрозділів) трудовими ресурсами.
15. Оцінка ефективності використання трудових ресурсів.
16. Оцінка ефективності організації оплати праці.
17. Оцінка впливу використання трудових ресурсів на ефективність господарської діяльності.
18. Оцінка ритмічності роботи підприємства, його підрозділів.
19. Оцінка впливу виробництва та реалізації продукції на собівартість, прибуток, рентабельність.
20. Оцінка конкурентоспроможності продукції підприємства.
21. Оцінка загальних витрат на виробництво.
22. Оцінка окремих видів витрат.
23. Визначення резервів зниження собівартості.
24. Оцінка собівартості окремих видів продукції.
25. Оцінка використання прибутку підприємства.
26. Аналіз прибутку та рентабельності в системі директ-костинг.

- 27. Оцінка динаміки прибутку та рентабельності підприємства.
- 28. Оцінка фінансової стійкості підприємства.
- 29. Оцінка виробничо-фінансового левериджу підприємства.
- 30. Оцінка платоспроможності підприємства.

Завдання для самостійної роботи студентів

Тема 1.

1. Оцінні показники:

- загальні та стандартні;
 - узагальнюючі, приватні та допоміжні;
 - абсолютні та відносні;
 - природні, умовно природні та вартісні;
 - чинні та результативні.
1. Статистична звітність підприємств різних видів.

Тема 2.

1. Оцінка ефективності використання позикового капіталу. Ефект фінансового важеля.
2. Оцінка рентабельності власного капіталу.

Тема 3.

1. Аналіз динаміки і структури нематеріальних активів в залежності від видів джерел надходження ступеня правової захищеності, терміну використання.
2. Оцінка ефективності використання нематеріальних активів.

Тема 4.

1. Оцінка забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами.
2. Оцінка стану складських запасів (поточних, сезонних, страхових).

Тема 5.

1. Оцінка рівня організації праці.
2. Оцінка впливу трудових факторів на ефективність господарської діяльності.

Тема 6.

1. Оцінка факторів та резервів збільшення виробництва і реалізації продукції.
2. Зарубіжний досвід оцінки валової і реалізованої продукції.

Тема 7.

1. Оцінка попиту на продукцію підприємства, чинників, які формують попит, еластичність попиту.

2. Порівняльний аналіз цін на продукцію підприємства та його головних конкурентів.

Тема 8.

1. Аналіз динаміки витрат на 1 грн. товарної продукції.
2. Визначення впливу чинників на зміну витрат на 1 грн. товарної продукції.
3. Оцінка ефективності витрат на виробництво.

Тема 9. Оцінка фінансового стану та фінансових результатів діяльності підприємства.

1. Оцінка використання прибутку підприємства.
2. Аналіз прибутку та рентабельності в системі директ-костинг.

10. Методи навчання

За джерелами знань використовуються такі методи навчання:

словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж;

наочні – демонстрація, ілюстрація;

практичні – практична робота, вправи.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

11. Методи контролю

З метою перевірки засвоєння знань та оцінювання використовуються наступні методи контролю:

усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування.
письмовий контроль у вигляді модульних контрольних робіт, самостійних письмових робіт, диктантів, поточного тестування.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Якість виконання реферату, самостійної роботи, контрольної роботи оцінюється за наступними критеріями:

- „відмінно” при повному правильному вичерпному висвітлюванні у роботі всіх питань, віднесених до плану цієї роботи, умінні дати критичну оцінку стану та перспективами проблеми, яка висвітлюється, впевненому захисті виконаної роботи;

- „добре” – за умов правильного, але в деяких питаннях невичерпного висвітлення по тематиці виконаної роботи;
- „задовільно” – за умов правильного але неповного, невичерпного висвітлення теми виконаної роботи;
- „незадовільно” за умов неправильного висвітлення теми роботи, поставлених питань

Якість здачі заліку по навчальній дисципліні згідно з планом навчального процесу визначається оцінкою „зараховано” за умов використання наступних вимог:

- регулярне відвідування лекційних, семінарських, практичних занять з курсу дисципліни;
- активна участь у виконанні програм лекційних, семінарських і практичних занять;
- сумлінна підготовка до виступів та активна участь в обговоренні певних тем або проблемних питань на занятті;
- активне та доцільне використання наукової, методичної та спеціальної літератури, документації з курсу дисципліни;
- виявлення достатніх знань при здійсненні рубіжного або підсумкового контролю;
- правильні відповіді на поставлені питання.

Систематичність роботи на практичних заняттях:

тестування за темою (зараховується у випадку більше 75% вірних відповідей) рішення практичних завдань, ситуацій (1 бал – здійснення розрахунків до задач без пояснень та висновків; 2 бали – вирішення задач у повному обсязі; 3 бали – вирішення задач повному обсязі та знання теоретичного матеріалу).

Виконання та захист завдань для самостійного опрацювання (1 бал – здійснення розрахунків до задач без пояснень та висновків; 2 бали – вирішення задач у повному обсязі).

Виконання модульних контрольних робіт (відповідно до % вірних відповідей)

Відвідування лекцій

Альтернативні завдання для підвищення рейтингу студента (участь в конференціях, олімпіадах з дисциплін підготовка реферату, статті, роботи на конкурс та ін.)

Таблиця 6

Поточне тестування та самостійна робота																		Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3							10	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T18 – теми змістових модулів.

Бали, нараховані за той чи інший вид навчальної діяльності, яка стосується вивчення кожним студентом певного модуля, додаються. Результат співвідноситься з максимально можливою кількістю балів, яку могли отримати студенти, повноцінно і якісно здійснюючи всі види навчальної діяльності, передбачені поточним контролем для даного модуля:

максимально можлива кількість балів (М) приймається за 100 відсотків, фактична кількість балів (Ф) перераховується до її відсоткового еквіваленту (Х) за принципом пропорції:

$$M - 100\%$$

$$F - X \%$$

Отже, кількість “зароблених” балів розраховується за формулою:

$$X = F \cdot 100 / M.$$

в) прийняття рішення стосовно оцінювання досягнень студента при вивченні ним певного модуля.

Отримана модульно-рейтингова оцінка навчальної діяльності (Х) співставляється з певними значеннями наступної уніфікованої шкали:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Таблиця 7

Таблиця 7

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Залежно від ситуації, стосовно оцінювання знань студента викладачем приймається рішення:

Таблиця 8

Ситуація	Рішення
$C_{сер} < 34$	вивчити модулі за семестр повторно (до іспиту не допускається)
$35 < C_{сер} < 59$	виконати підсумково-семестрове атестаційне завдання (скласти іспит)

$60 < C_{\text{сер}} < 73$	можна отримати оцінку « задовільно » без виконання підсумково-семестрового атестаційного завдання (без іспиту)
$74 < C_{\text{сер}} < 89$	можна отримати оцінку « добре » без виконання підсумково-семестрового атестаційного завдання (без іспиту)
$C_{\text{сер}} > 90$	можна отримати оцінку « відмінно » без виконання підсумково-семестрового атестаційного завдання (без іспиту)

Остаточним по завершенню семестру вважається:

- значення $C_{\text{сер}}$, яке відповідає оцінкам “задовільно”, “добре”, “відмінно”, при якому студент не виявив бажання здавати іспит для підвищення оцінки (або не прийшов на іспит);
- результат іспиту в тому разі, якщо він перевищує значення $C_{\text{сер}}$ (у іншому випадку остаточним залишиться значення $C_{\text{сер}}$).

На іспиті оцінка виставляється у вимірах національної шкали і шкали ECTS.

13. Методичне забезпечення

1. Конспект опорних лекцій всіх тем курсу.
2. Варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів.
3. Варіанти модульних контрольних робіт.
4. Варіанти теоретичних питань для самостійного вивчення.
5. Теоретичні питання для заліку.

Орієнтовні питання для підготовки до заліку з дисципліни
„Оцінка діяльності підприємства та його підрозділів”

Тема 1.

- 1.1. Місце оцінки господарської діяльності у системі управління.
- 1.2. Направлення господарської діяльності. Показники їх оцінки.

Тема 2.

- 2.1. Оцінка стану основних коштів.
- 2.2. Оцінка стану довгострокових вкладень.
- 2.3. Оцінка формування і розміщення капіталу.
- 2.4. Оцінка ефективності використання капіталу.

Тема 3.

- 3.1. Оцінка ефективності використання основних виробничих засобів.
- 3.2. Оцінка ефективності використання нематеріальних активів.

- 3.3. Оцінка використання виробничої потужності підприємства, цеху, ділянки.
- 3.4. Оцінка техніко-організаційного рівня виробництва.
- 3.5. Оцінка забезпеченості засобами виробництва.
- 3.6. Комплексна оцінка організації виробництва.

Тема 4.

- 4.1. Оцінка забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами.
- 4.2. Оцінка ефективності використання матеріальних ресурсів.
- 4.3. Оцінка співвідношення прибутку і матеріальних витрат.

Тема 5.

- 5.1. Оцінка забезпеченості трудовими ресурсами.
- 5.2. Оцінка використання робочого часу.
- 5.3. Оцінка рівня продуктивності праці.
- 5.4. Оцінка ефективності використання трудових ресурсів.
- 5.5. Оцінка співвідношень показників продуктивності та оплати праці.
- 5.6. Оцінка ефективності використання заробітної плати, фонду споживання.

Тема 6.

- 6.1. Оцінка динаміки і виконання планів виробництва та реалізації продукції.
 - 6.2. Оцінка асортименту і складу продукції.
 - 6.3. Оцінка якості продукції.
 - 6.4. Оцінка ритмічності випуску і комплектності продукції.
 - 6.5. Оцінка факторів і резервів збільшення виробництва і реалізації продукції.
- Зарубіжний досвід оцінки валової і реалізованої продукції.

Тема 7.

- 7.1. Оцінка конкурентоспроможності продукції підприємства.
- 7.2. Оцінка попиту на продукцію та формування портфеля замовлень.
- 7.3. Оцінка ринків збуту продукції.
- 7.4. Оцінка ризику незатребуваної продукції.

Тема 8.

- 8.1. Оцінка загальних витрат на виробництва.
- 8.2. Оцінка витрат на гривню товарної продукції.
- 8.3. Оцінка матеріальних витрат.
- 8.4. Оцінка прямих витрат на заробітну плату.
- 8.5. Оцінка посередніх (непрямих) витрат.
- 8.6. Оцінка резервів зниження собівартості.

Тема 9.

- 9.1. Оцінка ділової активності підприємства.

- 9.2. Оцінка фінансової стійкості підприємства.
- 9.3. Оцінка платоспроможності підприємства.
- 9.4. Оцінка виробничо-фінансового ливериджу.
- 9.5. Загальна оцінка фінансового стану підприємства.
- 9.6. Оцінка рівня та динаміки заборгованості.
- 9.7. Оцінка ефективності використання активів.
- 9.8. Оцінка здатності підприємства до самофінансування.
- 9.9. Оцінка ймовірності банкрутства.
- 9.10. Оцінка рентабельності виробництва.
- 9.11. Оцінка ефективності використання прибутку.
- 9.12. Оцінка резервів збільшення прибутку та рентабельності.
- 9.13. Оцінка прибутку та рентабельності за міжнародними стандартами.

14. Рекомендована література

Базова

1. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку України.
2. Андреева Г. І. Економічний аналіз: Навч.-метод. посіб. / Г. І. Андреева. – К.: Знання, 2008. – 263 с.
3. Барабаш Н.С. Аналіз господарської діяльності: Навчальний посібник/ Н.С. Барабаш. – К.: КНТЕУ, 2005. – 395 с.
4. Басовский Л.Е. Экономический анализ: (Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности): учеб. пособие / Л.Е. Басовский, А.М. Лушкова, А.Л. Басовский. – М.: ИНФРА, 2005. – 224 с.
5. Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств / О.І. Гадзевич . – К.: Кондор, 2004. – 180 с.
6. Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М. Горбатов та ін. За ред. НАНУ, проф.. М.Г. Чумаченко. – Вид. 2-е. – К: КНЕУ, 2003. – 556 с.
7. Економічний аналіз. Навчальний посібник / В.М. Серединська, О.М. Загородна, Р.В. Федорович. – Тернопіль: Видавництво Астон, 2010. – 624 с.
8. Івахненко В. М. Курс економічного аналізу: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В. М. Івахненко, М. І. Горбатьок. – Вид. 3-тє, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 302 с.
9. Кіндрацька Г. І. Економічний аналіз: Тео-рія і практика: Підручник / За ред. проф. А. Г. Загороднього. / Г. І. Кіндрацька, М. С. Білик, А. Г. Загородній. – Вид. 2-е, пере-роб. і доп. – Львів: «Магнолія 2006», 2007. – 440 с.

10. Кожанова Є.П. Економічний аналіз: Навчальний посібник / Є.П. Кожанова, І.П. Отенко. – Х.: Інжек, 2005. – 340 с.
11. Костенко Т. Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навч. посіб. / Т. Д. Костенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 400 с.
12. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник / Є.В. Мних . – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 412 с.
13. Мочаліна З.М., Ачкасов А.В., Плакіда В.Т. Економічний аналіз. Навч.посібник Харків: ХНАМГ, 2007. – 410 с.
14. Нестеренко Ж. К. Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства: Навч. посібник / Ж. К. Нестеренко, А. В. Череп. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 122 с.
15. Олійник О.В. Економічний аналіз: практикум для студентів вищих навчальних закладів економічних спеціальностей / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця – 2-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 496 с.
16. Пономаренко О.І. Сучасний економічний аналіз: у 2-х ч.: Навч. посіб. для студ. економ. та математ. спец. вищ. навч. закл. / О.І. Пономаренко, М.О.Перестук, В.М.Бурим. – К.: Вищ.шк., 2004. Ч.1: Мікроекономіка. 2004. – 262 с. Ч.2: Макроекономіка. 2004. – 208 с.
17. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. - 3-тє вид., перероб. і доп. / П.Я. Попович. – К.:Знання, 2008. – 630 с.
18. Савицкая Г.В. Экономический анализ: учеб./Г.В. Савицкая. – 12-е изд., испр. и доп. – Мн.: Новое знание, 2007. – 679 с.
19. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства.: Навч. пос. – К.: Знання, 2004. 654 с.
20. Семенов Г.А. Техніко-економічні розрахунки на підприємстві: Навчальний посібник / Г.А. Семенов, А.Г. Семенов, В.К. Станчевський. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 184 с.
21. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: Практикум. Навчальний посібник. – Львів: "Новий світ-2000", 2006 – 280 с.
22. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз. Навч. посібник.. – 3-е видання. – Львів: Новий Світ, 2004. – 344 с.
23. Череп А.В. Економічний аналіз: Навч. посібник / А.В. Череп. – К.: Кондор, 2005.–159 с.
24. Чумаченко М. Економічний аналіз / М. Чумаченко. – К.: КНЕУ, 2001. – 540 с.
25. Эддоус М., Стенсфилд Р. Методы принятия решения, М.: Аудит ЮНИТИ, 1997. 590 с.
26. Экономический анализ: ситуации, тесты, примеры, задачи, выбор оптимальных решений, финансовое прогнозирование: учеб. пособие

для студ., обуч. по экон. спец. / Под ред. М.И. Баканова, А.Д. Шеремета. - М.: Финансы и статистика, 2001.- 643 с.

Допоміжна

1. Ефремова, М.В. Мельник. – 3-е изд., испр. и доп. – М.: Омега-Л, 2007. – 451 с. Большой экономический словарь / Под ред. А. Н. Зриляна. - М.: Институт новой экономики, 1997. - 864 с.
2. Гинзбург А.И. Экономический анализ / А.И. Гинзбург. – СПб.: Питер, 2005. –176 с.
3. Грін В.Г. Економетричний аналіз: Пер. з англ. / В.Г. Грін. – К.: Основи, 2005. –1197 с.
4. Доля В.Т. Экономический анализ: Теория и практические методики: учеб.пособия для студ. ВУЗов / В.Т. Доля. – К.: Кондор, 2003. – 206 с.
5. Економічний аналіз: Практикум.- К.: Центр навч. літератури, 2005.
6. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 2 / Вип. ред. С. В. Мочерний. - К.: Вид. Центр „Академія”, 2001. - 848 с.
7. Економічний аналіз: практикум для студ. вищ. навч. закл. / Є.В.Мних,
8. Н.С.Барабаш, А.Д.Бутко та інші; Ред.. Є.В.Мних. – К.:Центр навч. літ-ри, 2005. 432с.
9. Ізмайлова К.В. Сучасні технології фінансового аналізу: Навч. посібник / К.В. Ізмайлова. – К.: МАУП, 2003. – 147 с.
10. Калина А.В. Современный экономический анализ и прогнозирование: Микро и макроуровни: учебно-метод. пособие / А.В. Калина, М.И. Конева, В.А. Яценко. 3-е изд., перераб. и доп. – К.: МАУП, 2004. – 416с.
11. Канке А. А. Анализ финансово-хозяйственной деятельности предприятия:
12. Учебное пособие. – 2-е изд., испр. и доп. / А. А. Канке, И. П. Кошечая. – М.: ИД «Форум»: ИНФРА-М, 2008. – 288 с.
13. Климова Н. В. Экономический анализ (теория, задачи, тесты, деловые игры): Учеб. Пособие / Н. В. Климова. – М.: Вузовский учебник, 2008. – 278 с.
14. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: Учебное пособие / Под ред. д.э.н., проф. М. А. Вахрушиной. – М.: Вузовский учебник, 2008. – 463 с.
15. Ковалев В.В., Волкова О.Н. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. –М.: ПБОЮЛ Гриженко Е.М., 2000. – 424 с.
16. Лысенко Д.В. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: Учебник для вузов / Д.В. Лысенко. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 320 с

17. .Методи і системи прийняття фінансових рішень: Підруч. / О.С. Олексюк, В.Г. Мельничук, П.І. Штабальук та інші. – Тернопіль: ЗБРУЧ, 2001. – 357 с.
18. Мочаліна З.М. Навчально - методичний посібник до самостійного вивчення дисципліни "Теорія економічного аналізу", – Харків: ХНАМГ, 2004. – 189с.
19. Прокопенко И.Ф. Анализ финансово-хозяйственной деятельности предприятий с применением ПК: Учеб. Пособие / И.Ф. Прокопенко, В.И. Ганин, В.В.. Москаленко. - К.: Центр учебной литературы, 2006. – 336 с.
20. Прыкина Л.В. Экономический анализ предприятия / Л.В. Прыкина . – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 407 с.
21. Ришар Ж. Аудит и анализ хозяйственной деятельности предприятия / Пер. с франц. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 375 с.
22. Стецюк П. А. Бізнес-план в управлінні фінансами сільськогосподарських підприємств / П. А. Стецюк. – К. : ННЦ ІАЕ, 2007. – 110 с.
23. Стецюк П. А. Оцінка кредитоспроможності агроформувань (теорія та практика) : монографія / М. Я. Дем'яненко, О. Є. Гудзь, П. А. Стецюк. – К. : ННЦ ІАЕ, 2008. – 302 с.
24. Стецюк П. А. Стратегія і тактика управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств: монографія / П. А. Стецюк. – К.: ННЦ ІАЕ, 2009. – 370 с.